

II.2. ВСЕОБЩА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕЧЕСТВОТО

...(да се определи институцията)

1. **като припомня**, че човечеството и природата са в опасност и по-специално, че неблагоприятните последици от изменението на климата, ускоряването на процеса на загуба на биологично разнообразие, влошаването на качеството на земите и моретата представляват както нарушаване на основните права на човешките същества, така и заплаха от жизненоважно значение за настоящите и бъдещите поколения;
2. **като констатира**, че изключително сериозното положение, което предизвиква загриженост за цялото човечество, налага признаването на нови принципи и нови права и задължения;
3. **като припомня**, че отстоява принципите и правата, признати във Всеобщата декларация за правата на човека, включително за равенството между жените и мъжете, както и че отстоява целите и принципите на Хартата на Организацията на обединените нации;
4. **като припомня** Декларацията за околната среда от 1972 г., Световната Харта за природата от Ню Йорк от 1982 г., Декларацията за околна среда и развитието от Рио от 1992 г., резолюциите на Общото събрание на ООН „Декларацията на хилядолетието на ООН“ от 2000 г. и „Бъдещето, което искаме“ от 2012;
5. **като припомня**, че тази същата опасност е призната от действащите лица на гражданското общество, по-специално от мрежите от хора, организации, институции, градовете в „Хартата на Земята“ от 2000 г.;
6. **като припомня**, че човечеството, което обхваща всички лица и човешки организации, включва едновременно миналите, настоящите и бъдещите поколения, и че приемствеността му се основава на връзката между поколенията;
7. **като потвърждава отново**, че земята, дом на човечеството, представлява взаимнозависима цялост и че съществуването и бъдещето на човечеството са неразделно свързани с естествената му среда;
8. **като изразява убеждение**, че основните права на човешките същества и задълженията за опазване на природата са неразривно свързани и е убеден в ключовата важност на запазването на доброто състояние на околната среда и подобряването на нейното качество;

9. **като взема предвид особената отговорност на настоящите поколения, по-специално** на държавите, които носят основната отговорност в тази област, но и народите, междуправителствените организации, предприятията, по-специално мултинационалните дружества, неправителствените организации, местните власти и отделните индивиди;
10. **като смята**, че тази особена отговорност представлява задължения по отношение на човечеството, и че тези задължения, както и тези права, трябва да се изпълняват и прилагат чрез справедливи, демократични, екологични и мирни средства;
11. **като смята**, че признаването на достойнството, присъщо на човечеството и неговите членове представлява основата на свободата, справедливостта и мира по света;
12. **провъзгласява** следните принципи, права и задължения и приема настоящата декларация:

I. Принципи

Член 1:

Принципът на отговорност, справедливост и солидарност, в рамките на поколенията и между тях, изисква от човешкия род, и по-специално от държавите, да работят съвместно и диференцирано за защитата и опазването на човечеството и Земята.

Член 2:

Принципът на достойнство на човечеството и неговите членове предполага задоволяването на основните им потребности, както и защитата на техните нематериални права. Всяко поколение трябва да гарантира спазването на този принцип във времето.

Член 3:

Принципът на непрекъснатост на съществуването на човечеството гарантира защитата и запазването на човечеството и Земята, посредством човешки дейности, които са разумни и запазват природата, по-конкретно живите същества – хора и не хора – чрез полагане на всички усилия за предотвратяване на всички сериозни или необратими последици за различните поколения.

Член 4:

Принципът на недопускане на дискриминация, основана на принадлежност към дадено поколение запазва човечеството, особено бъдещите поколения, и изисква дейностите или мерките, предприети от сегашните поколения да не предизвикват или продължават прекомерно ограничаване на ресурсите и на избора за бъдещите поколения.

II. Права на човечеството

Член 5:

Човечеството, както и всички живи видове, има право да живее в здравословна и екологично устойчива околна среда.

Член 6:

Човечеството има право на отговорно, справедливо, солидарно и устойчиво развитие.

Член 7:

Човечеството има право на защита на общото наследство и на своето природното и културното наследство, както материално, така и нематериално.

Член 8:

Човечеството има право на запазване на общите блага, по-специално въздуха, водата и почвата, както и на всеобщ и ефективен достъп до жизненоважни ресурси. Бъдещите поколения имат правото тези блага да им бъдат предадени.

Член 9:

Човечеството има право на мир, по-специално на мирно уреждане на спорове, и на човешка сигурност, по отношение на околната среда, храната, здравето, икономиката и политиката. **Това право има за цел, по-конкретно, да запази бъдещите поколения от бича на войната.**

Член 10:

Човечеството има право на свободен избор за определяне на своята съдба. Това право се упражнява чрез вземане под внимание в колективния избор на дългосрочното измерение, и по-специално на присъщите за човечеството и природата ритми.

III. Задължения по отношение на човечеството

Член 11:

Настоящите поколения са задължени да **гарантират зачитането на правата** на човека, както и на всички живи видове. Зачитането на правата на човечеството и на човека, които са неделими, се прилага по отношение на следващите поколения.

Член 12:

Настоящите поколения, гарантите на ресурсите, екологичното равновесие, общото наследство и природното културно, материално и нематериално наследство, имат задължението да направят така, че това наследство да бъде запазено и да бъде използвано предпазливо, отговорно и справедливо.

Член 13:

За да се осигури дълготрайността на живота на Земята, настоящите поколения имат задължението да направят всичко необходимо за **запазване на атмосферата и климатичното равновесие** и да предотвратят във възможно най-голяма степен **разселването на хора** поради фактори, свързани с околната среда, и, ако това не е възможно, да помагат на засегнатите лица и да ги защитават.

Член 14:

Настоящите поколения имат задължението да насочват **научния и техническия прогрес** към опазването и здравето на човешкия вид и другите видове. За тази цел те трябва, по-конкретно, да осигурят достъп и използване на биологични и генетични ресурси при зачитане на човешкото достойнство, традиционните знания и запазването на биологичното разнообразие.

Член 15:

Държавите членки и другите субекти и публичните и частните действащи лица имат задължението да **интегрират дългосрочните перспективи** и да насърчават хуманното и устойчивото развитие. Това развитие, както и принципите, правата и задълженията, провъзгласени с настоящата декларация трябва да бъдат предмет на **действията за обучение, образование и прилагане**.

Член 16:

Държавите имат задължението да гарантират **ефективността на принципите, правата и задълженията**, провъзгласени в настоящата декларация, включително чрез създаването на механизми, позволяващи да се осигури спазването им.
